

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/49/2015
Identifikačné číslo spisu:	6709205187
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6709205187.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: COMIT EUROPA s.r.o., so sídlom Piazza Europa Unita 19, 310 33 Castelfranco Veneto, Talianska republika, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou PAICEK LEGAL s.r.o., so sídlom Panská 17, 819 01 Bratislava, IČO: 36 834 904, proti žalovanému: Martin Čiliak - OTANA, s miestom podnikania Novozámocká 65, 960 01 Zvolen, IČO: 35 194 529, právne zastúpenému JUDr. Evou Háberovou, advokátkou, so sídlom Trhová 1, 960 01 Zvolen, v konaní o zaplatenie 48 215,07 eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. novembra 2014, č. k. 41Cob/67/2014-1222, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen rozsudkom zo dňa 17. 10. 2013, č. k. 13Cb/80/2009-1153, zastavil konanie ohľadne sumy 239,05 eur a vo zvyšku návrh zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca si uplatnil voči žalovanému právo na zaplatenie sumy 48 215,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 13 % ročne od 17. 11. 2006 do zaplatenia, na základe tej skutočnosti, že žalovaný dodával žalobcovi tovar - živý hovädzí dobytok na základe ich vzájomnej dohody a zaužívaných obchodných zvyklostí. Žalobca uhradil žalovanému zálohovo cenu za tovar, ktorý mal byť dodaný. Počas celej existencie záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania vykonal žalobca v prospech účtu žalovaného platby v období od 11. 04. 2000 až do 27. 11. 2006 v celkovej výške 1 847 905,68 eur. Počas záväzkového vzťahu žalovaný vystavil žalobcovi za dodaný tovar faktúry v období od 15. 11. 2000 až do 16. 11. 2006 v celkovej sume 1 749 577,67 eur. Následne žalovaný bezhotovostným prevodom vrátil žalobcovi sumu 50 112,94 eur na jeho účet č. 252401046 dňa 20. 09. 2006. Rozdiel medzi sumou, ktorú žalobca zaplatil žalovanému (1 847 905,68 eur) a sumou, ktorú žalovaný vyfakturoval za dodaný tovar a vrátil žalobcovi, t. j. sumou 1 799 690,61 eur predstavuje sumu, ktorá pôvodne bola predmetom sporu, t. j. 48 215,07 eur. Po čiastočnom späťvzati návrhu, predmetom sporu zostala suma 47 884,24 eur. S uplatneným nárokom na zaplatenie istiny bol uplatnený aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Žalobca tvrdil, že žalovaný mu ďalší tovar nedodal pričom žalobcovi

zaplatenú sumu 48 215,07 eur nevrátil.

2. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom konateľa žalobcu a žalovaného, ako aj znaleckým posudkom č. 5/2011 vypracovaným znalkyňou Ing. Annou Laššákovou, znaleckým posudkom č. 2/2012, doplnkom č. 2 k znaleckému posudku č. 5/2011 a ďalšími listinnými dôkazmi. V dôvodoch rozsudku okresný súd, zhodnotiac výsledky vykonaného dokazovania mal za to, že právo žalobcu sa premlčalo uplynutím premlčacej doby v zmysle § 387 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, pretože žalobca si svoje právo neuplatnil v premlčacej dobe podľa § 397 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie uviedol, že medzi účastníkmi konania boli uzatvárané ústne kúpne zmluvy, v rámci ktorých na základe objednávky žalobcu dodával mu žalovaný tovar - hovädzí dobytok. Jednotlivé platby od žalobcu žalovanému prebiehali v časovom období od 11. 04. 2000 do 27. 11. 2006. Zo znaleckého posudku č. 1/2013 a jeho doplnku č. 2 k znaleckému posudku pod č. 5/2011, mal okresný súd preukázané, že vznikol nedoplatok žalovaného v prospech žalobcu v časovom období, keď jednotlivé platby zo strany žalobcu boli pripísané na účet žalovaného a to dňa 05. 12. 2002 platba 9 858,59 eur, dňa 04. 09. 2003 platba 33 160,72 eur a dňa 28. 05. 2004 platba 53 110,27 eur.

3. Keďže v konaní žalovaný vzniesol námietku premlčania, okresný súd posudzoval, či táto námietka je opodstatnená. Z výpovede konateľa žalobcu okresný súd mal preukázané, že počas obchodnej činnosti medzi žalobcom a žalovaným, ku každému koncu roka prebiehalo zúčtovanie, aby účastníci vedeli, aké saldo medzi nimi je. Pri jednotlivých platbách, ktoré znalkyňa označila ako platby, na základe ktorých vznikol nedoplatok žalovaného pre žalobcu je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že žalobca sa o nedoplatkoch dozvedel ku konci konkrétného kalendárneho roka, t. j. pri platbe zrealizovanej dňa 05. 12. 2002 najskôr k 01. 01. 2003, pri platbe dňa 04. 09. 2003 najskôr k 01. 01. 2004, pri platbe dňa 28. 05. 2004 najskôr k 01. 01. 2005. Premlčacia doba tak začala plynúť pri prvom nedoplatku dňa 01. 01. 2003, pri druhom nedoplatku dňa 01. 01. 2004, pri treťom nedoplatku 01. 01. 2005. Keďže žalobca podal návrh na začatie konania dňa 28. 05. 2009, t. j. po uplynutí premlčacej doby, súd prvej inštancie návrh zamietol.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, na odvolanie žalobcu, napadnutým rozhodnutím zo dňa 19. 11. 2014, č. k. 41Cob/67/2014-1222, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

5. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku zdôraznil, že ustanovená znalkyňa súdu predložila znalecký posudok č. 5/2011 zo dňa 20. 09. 2011, znalecký posudok č. 2/2012 zo dňa 08. 07. 2012 a doplnok č. 2 k znaleckému posudku č. 5/2011 zo dňa 26. 05. 2013 a v konaní bola vypočítaná na pojednávaní dňa 22. 11. 2012. Počas výsluchu odpovedala na otázky súdu a právnych zástupcov účastníkov konania. Po výsluchu znalkyne právny zástupca žalobcu nemal ďalšie otázky na znalkyňu. Súd prvej inštancie na základe stanoviska žalovaného k znaleckému posudku č. 2/2012 nariadil dopĺňujúce znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 28. 01. 2013, č. k. 13Cb/80/2009-1100. Ustanovená znalkyňa doplnila znalecký posudok doplnkom č. 2, pričom tento doplnok zrejme omylom označila k znaleckému posudku č. 5/2011. Napriek chybe, ktorá sa vyskytla pri číslovaní jednotlivých posudkov zo strany ustanovenej znalkyne je podľa odvolacieho súdu dostatočne zrejmé, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní z doplnku č. 2 k znaleckému posudku zistil, kedy jednotlivé platby zo strany žalobcu boli pripísané na účet žalovaného, zistil výšku jednotlivých nedoplatkov, ktoré vznikli žalovanému voči žalobcovi a zistil správnosť spôsobu započítania jednotlivých platieb účastníkmi konania. Až na základe takéhoto zistenia, súd prvej inštancie posudzoval uplatnenú námietku premlčania zo strany žalovaného podľa ustanovení § 397 a § 387 Obchodného zákonníka. Podľa odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k správnejmu záveru, že právo žalobcu je premlčané, keďže návrh žalobca podal po uplynutí všeobecnej 4-ročnej premlčacej lehoty.

6. Odvolací súd zdôraznil, že nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali v tejto veci správnosť rozsudku prvej inštancie, nakoľko okresný súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodných skutočností dôležitých v konaní, dostatočne zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s § 132 O. s. p. a postupoval zákonne a správne. Svoje závery okresný súd adekvátne v súlade s § 157 ods. 2 O. s. p. odôvodnil, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd v celom

rozsahu stotožnil a v podrobnostiach na ne odkázal podľa § 219 ods. 2 O. s. p. Krajský súd zároveň dodal, že v odvolaní žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie nie sú uvádzané žiadne také skutočnosti a dôkazy, s ktorými by sa okresný súd nevysporiadal. Podľa krajského súdu v konaní žalovaný (dovolací súd poznamenáva, že správne má byť žalobca), neuvádzal žiadne skutočnosti, ktoré uviedol v podanom odvolaní ohľadne chyby v číslovaní znaleckého posudku a dodatku č. 2 k posudku, ktoré však podľa odvolacieho súdu v žiadnom prípade nespôsobujú zmätočnosť znaleckého dokazovania.

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že v konaní mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže odvolací súd svoje závery riadne neodôvodnil. Podľa žalobcu je ďalej konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

8. Podľa žalobcu sa krajský súd nedostatočne vysporiadal s argumentmi žalobcu uvedenými v odvolaní, a s niektorými argumentmi sa nezaoberal vôbec. Ak odvolací súd v súlade s § 219 ods. 2 O. s. p. zvolil formu, že v dôvodoch rozhodnutia odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a stotožňuje sa s ním, je podľa žalobcu potrebné uviesť, že predovšetkým rozhodnutie okresného súdu neobsahovalo odôvodnenie základných skutočností, ktoré mali podľa neho vyplývať z dokazovania na okresnom súde, pričom na tieto nedostatky odôvodnenia rozsudku a konania jemu predchádzajúcemu poukázal žalobca vo svojom odvolaní. Odvolací súd sa pritom vôbec nevysporiadal s námietkou, že doplnok č. 2 k znaleckému posudku č. 5/2011, z ktorého vychádzal súd prvej inštancie, neobsahuje základné obsahové náležitosti znaleckého posudku podľa § 17 zákona č. 382/2004 Z. z. V tomto prípade ide preto podľa žalobcu o závažné pochybenie v konaní súdov a nie je možné akceptovať, ak súd bez ďalšieho skúmania konštatuje len, že chybu v písaní. Okrem uvedenej zmätočnosti znaleckého dokazovania, obsahuje znalecký posudok aj ďalší formálny nedostatok, ktorým je absencia zákonnej náležitosti - voľné konce šnúry na zadnej časti posudku nie sú prekryté nálepkou, ktorá by bola opatrená odtlačkom úradnej pečiatky znalca. Nezákonný dôkazný prostriedok, a to tak z vecných, ako aj formálnych dôvodov, podľa žalobcu nemôže byť použitý v súdnom konaní a už vôbec nemôže tvoriť jediný podklad, na základe ktorého súd rozhodne. Žalobca má ďalej za to, že závery doplnku znaleckého posudku odporujú elementárnej logike, keďže znalkyňa v posudku uvádza, že ak dodávateľ neurčí, na ktorú zálohovú platbu započítava fakturovanú sumu, predpokladá sa, že sa faktúry započítavajú na najstaršie zálohové úhrady. Nie je potom možné, aby zostali nezapočítané platby z roku 2002, 2003 a 2004, teda platby najstaršie, ktoré mali byť započítané podľa stanoviska znalkyne ako prvé. Ak by sa započítavali faktúry žalovaného na najstaršie platby žalobcu, neuhradená by musela zostať len najnovšia platba žalobcu z roku 2006, nakoľko staršie platby by boli započítané s faktúrami žalovaného. Nie je preto podľa žalobcu možné, aby sa uvedeným spôsobom započítali len niektoré platby z roku 2002, 2003 a 2004, a niektoré nie. Podstatou záveru znaleckého posudku sú tri platby - platba zo dňa 05. 12. 2002 v sume 297 000,- Sk, platba zo dňa 04. 09. 2003 v sume 999 000,- Sk a platba zo dňa 28. 05. 2004 v sume 1 600 000,- Sk. Žalobca pritom už v odvolaní namietal, že tieto platby (ako neuhradené) nevyplyvajú zo žiadnej skutočnosti, t. j. nie je nikde, ani znaleckom posudku uvedené, ako dospela znalkyňa k tomu, že práve tieto tri platby zostali neuhradené, ako ani to, že práve tieto tri platby sú predmetom žalobného návrhu. Rozhodnutie o vyššie uvedenej námietke (dôvode odvolania) odvolacím súdom, by malo podľa žalobcu zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci samej, nakoľko ak by sa súd vysporiadal s tvrdením, že preplatok vznikol v roku 2006 (ako skutočne aj vznikol a nikdy nikým nebol započítaný), pohľadávka žalobcu by nemohla byť premĺčaná. Žalobca má preto za to, že odvolací súd sa uvedenou námietkou mal zaoberať a vysporiadať sa s ňou v odôvodnení svojho rozsudku. Namiesto uvedeného odvolací súd len vágne konštatoval, že nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali v tejto veci správnosť rozsudku prvej inštancie, ignorujúc obsah odvolania žalobcu.

9. Odvolací súd sa podľa žalobcu nevyjadril ani k jeho námietke, že súd prvej inštancie postupoval nezákonne, keď nenariadil výsluch znalkyne. Ako žalobca dodal, kvalifikované (zákonné) odôvodnenie rozsudku je súčasťou práva na spravodlivý proces a bez takéhoto je účastníkovi súdom odňatá možnosť konať pred súdom. Napriek tomu sa odvolací súd s týmito odvolacími dôvodmi nezaoberal.

10. Žalobca ďalej uviedol, že za odňatie možností konať pred súdom považuje zamedzenie možnosti

navrhovať ďalšie dôkazy, ktoré mohli nasledovať až po vykonaní zásadného dôkazu významného pre súdne konanie, a to v dôsledku nepredvídateľného rozhodnutia súdu (zamietnutie výsluchu znalca). Z týchto dôvodov je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný. Odvolací súd zároveň žalobcovi odňal možnosť konať pred súdom tiež tým, že nezrušil rozsudok okresného súdu, ktorý súd mu odňal možnosť konať pred súdom nakoľko mu znemožnil postup v konaní, a to nezákonným odmietnutím doplnenia posudku, Uvedeným postupom žalobca zdôraznil, že nemohol navrhovať ďalšie dôkazy na ochranu svojho práva.

11. Konanie pred odvolacím súdom je podľa žalobcu tiež postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uvedenou vadou je skutočnosť, že odvolací súd napriek nezákonnosti doplnku č. 2 k znaleckému posudku č. 5/2011, a tým celého znaleckého posudku, nedoplnil dokazovanie, ktorým by odstránil uvedený nedostatok ale použil nezákonný dôkazný prostriedok ako podklad pre svoje rozhodnutie.

12. Ďalšie pochybenie okresného súdu namietal žalobca v súvislosti so záverom súdu o premlčaní nároku, keď namietol nesprávne právne posúdenie. Okresný súd podľa žalobcu vychádzal pri aplikácii § 387 Obchodného zákonníka, upravujúcej premlčanie, výlučne z neodôvodnených záverov znaleckého posudku č. 1/2013 - doplnok č. 2 k znaleckému posudku č. 5/2011. Riadnym vykonaním navrhnutého dôkazu (výsluchu znalca), ktorým bolo možné napadnúť závery znaleckého posudku, týkajúce sa vzniku záväzku medzi účastníkmi konania, by uvedenú právnu normu aplikovať nemohol, pretože záväzok premlčaním nezanikol. Podľa žalobcu preto súd prvej inštancie aplikoval v danom prípade normu, ktorú vôbec v konaní použiť nemal, čím nesprávne vec právne posúdil, nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Žalobca dodal, že si v konaní preukázateľne uplatnil nároky vyplývajúce z platieb uskutočnených v prospech žalovaného od 30. 05. 2005 (vrátane), teda k premlčaniu nemohlo dôjsť skôr, ako 30. 05. 2009.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19. 11. 2014, č. k. 41Cob/67/2014-1222, zrušil a aby zrušil tiež rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 17. 10. 2013, č. k. 13Cb/80/2009-1153 v časti výroku, ktorým súd zamietol návrh, a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

14. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že s dovolaním žalobcu a dôvodmi v ňom uvedenými nesúhlasí a navrhuje dovolanie zamietnuť (odmietnuť). Žalovaný zdôraznil, že so závermi súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu sa plne stotožňuje a dodáva, že súdy sa vysporiadali so všetkými skutočnosťami, ktoré uvádzal žalobca. Pokiaľ ide o znalecký posudok, žalovaný upozornil, že tento bol po jeho vypracovaní doručovaný obojstranným spôsobom s tým, že tieto sa k nemu a jeho náležitostiam mali právo vyjadriť, mali právo vyjadriť aj svoje námietky k nemu. Žalobca vo svojom vyjadrení neuviedol a nemal po obsahovej ani formálnej stránke k tomuto žiadne námietky. Práve naopak, žalobca sa do ukončenia celého konania nijako nevyjadril, že by znalecký posudok trpel formálnymi nedostatkami alebo vadami. Pokiaľ žalobca vytýkal, že znalkyňa sa v znaleckom posudku zaoberala niektorými platbami z veľkého množstva platieb, ktoré vznikli počas obchodovania oboch účastníkov, tak zrejme žalobcovi uniklo, že na návrh žalovaného boli znalkyni položené priame otázky, na ktoré následne odpovedala a tak z tohto dôvodu použila konkrétne číselné údaje z účtovníctva. Znalkyňa odpovedala aj na otázku, v ktorom časovom období vznikol dlh, resp. mal vzniknúť dlh žalovaného, pretože zodpovedanie tejto otázky bolo smerodajné pre ďalší postup v tomto konaní. Podľa žalovaného súd prvej inštancie správne vo svojom odôvodnení konštatuje, vypracovaný znalecký posudok bol žalobcovi doručený v marci 2013, pričom pojednávanie vo veci bolo vytýčené na október 2013. Žalobca mal preto osem mesiacov na podanie návrhov na doplnenie znaleckého dokazovania, námietky voči vypracovanému znaleckému posudku, ako aj návrhy na otázky znalkyni. Súdy mu preto podľa žalovaného neodňali možnosť konať pred súdom. Okrem toho v prípade, že súd zistí a má jasno v tom, že nárok, ktorý je predmetom sporu je premlčaný a námietka premlčania je dôvodná, z dôvodu hospodárnosti nemusí viesť vo veci ďalšie dokazovanie a to aj v prípade, že by k tejto alternatíve došlo už na začiatku konania. Dôvody dovolania sú preto podľa žalovaného účelové, v snahe predĺžovať konanie.

15. Žalovaný zároveň poukázal na to, že mylné číslovanie znaleckého posudku v žiadnom prípade neznamená také nedostatky, pre ktoré by nebol tento použiteľný v súdnom konaní alebo by ho po obsahovej stránke spochybňovali. Všetky znalecké posudky preto podľa žalovaného spĺňajú náležitosti v zmysle zákona č. 382/2004 Z. z.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“), ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

17. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01. 07. 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 238 O. s. p.

18. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O. s. p. (I. ÚS 4/2011).

19. Dovolanie v občianskom súdnom konaní je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým môže dovolací súd zasiahnuť do už odvolacím súdom právoplatne nastoleného stavu právnej istoty účastníkov konania o predmete konania. Preto dovolanie neslúži na nápravu akýchkoľvek väd prvostupňovej alebo druhostupňovej fázy základného konania, ale len väd, ktorých závažnosť zákonodarcia povýšil nad právnu istotu účastníkov konania (I. ÚS 35/2013).

20. Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [§ 238 O. s. p. (pokiaľ ide o rozsudok) a § 239 O. s. p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 237 O. s. p.) Dovolaním z dôvodov uvedených v ust. § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťou, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (ust. § 242 O. s. p.).

21. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený podľa ods. 1, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. (odsek 3).

22. Dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 C. s. p. uvádza, že dovolaním napadnutý rozsudok nevykazuje znaky žiadneho z rozhodnutí podľa § 238 O. s. p., prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

23. Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku, preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

24. Dovolateľ vo svojom dovolaní namietol vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

25. Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. sa rozumie taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

26. Podľa dovolateľa odvolací súd ako aj súd prvej inštancie, svoje rozhodnutia dostatočne neodôvodnili, nevysvetlili, ktoré skutočnosti zo znaleckého posudku považovali za preukázané.

27. Právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej dohovor) a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (napr. II ÚS 383/06).

28. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

29. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A. č. 254-B, s. 49, § 30).

30. Štruktúra práva na odôvodnenie rozsudku je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

31. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a stylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdov, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo stranám sporu konania dovoľovať posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

32. Ust. § 157 ods. 2 O. s. p. sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na

doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Avšak aj odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí účastníkov konania jednoznačne presvedčiť o správnosti záverov súdu a rovnako v prípade kontroly správnosti rozhodnutia musí odôvodnenie rozhodnutia slúžiť na objasnenie dôvodov konkrétneho rozhodnutia súdu.

33. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

34. Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

35. Vyššie citované ustanovenie bolo zavedené novelou Občianskeho súdneho poriadku vykonanou zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva, že zákonodarca ním „reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvej inštancie, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú účastníkom známe podania, známy napadnutý rozsudok a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje. Ide o ustanovenie v rovine fakultatívnej a umožňuje odvolaciemu súdu sa sústrediť už len na doplnenie presvedčivosti rozhodnutia a odvolacie súdy sa tak môžu sústrediť na judikatúru a odbornú literatúru. Tým sa môže zvýšiť aj dôvera v apelačné súdy, ktoré by v rozhodnutí menej kopírovali a viac argumentovali, čo nepochybne bude verejnosťou vítané.“

36. Ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Odvolací súd preto v prípade potvrdenia rozhodnutie súdu prvej inštancie, sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - VIII).

37. Dovolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) zistil, že nedošlo k namietanej procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu (a súdu prvej inštancie) spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., tak z formálneho, ako aj obsahového hľadiska, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, jednotlivé časti odôvodnenia a ich obsahová (materiálna) náplň zakladá v súhrne jeho zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť.

38. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí poukázal okrem iného na vykonané dokazovanie, konkrétne na to, že v konaní bola vypočutá súdom ustanovená znalkyňa na pojednávaní dňa 22. 11. 2012 (č. 1.

1072). Počas výsluchu táto znalkyňa odpovedala na otázky súdu a právnych zástupcov strán sporu. Po výsluchu znalkyne právny zástupca žalobcu nemal ďalšie otázky na znalkyňu, (č. l. 1074). Týmto postupom súdu preto žalobcovi nebolo znemožnené navrhovať ďalšie dôkazy, tak ako to tvrdí v podanom dovolaní. Súd prvej inštancie na základe stanoviska žalovaného na uvedenom pojednávaní k znaleckému posudku č. 2/2012, nariadil doplňujúce znalecké dokazovanie uznesením zo dňa 28. 01. 2013, č. k. 13Cb/80/2009-1100. Ustanovená znalkyňa doplnila znalecký posudok doplnkom č. 2, pričom tento doplnok zrejme omylom označila k znaleckému posudku č. 5/2011. Dovolací súd dodáva, že až na základe týchto zistení, súd prvej inštancie posudzoval uplatnenú námietku premĺčania zo strany žalovaného podľa ustanovení § 397 a § 387 Obchodného zákonníka. Odvolací súd sa následne stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že právo žalobcu je premĺčané, keďže návrh žalobca podal po uplynutí všeobecnej 4-ročnej premĺčacej lehoty. Krajský súd zároveň dodal, že v odvolaní žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie nie sú uvádzané žiadne také skutočnosti a dôkazy, s ktorými by sa okresný súd nevysporiadal. K chybe ohľadne číslovania znaleckého posudku a dodatku č. 2 k posudku, odvolací súd dodal, že táto v žiadnom prípade nespôsobuje zmätočnosť znaleckého dokazovania. V závere napadnutého rozsudku odvolací súd žalobcovi vysvetlil, aký postup súdu znamená odňatie možnosti konať pred súdom s tým, že podľa odvolacieho súdu v danom konaní nedošlo pri rozhodovaní súdom prvej inštancie k takým procesným vadám konania, ktoré by mali za následok jeho zrušenie. Dovolací súd preto konštatuje, že odvolací súd jasne a dostatočne vysvetlil dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť alebo nejasnosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

40. Námietky žalobcu, ktorými vytýka súdu existenciu tzv. inej vady, treba považovať za dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., ktoré však sami o sebe prípustnosť dovolania nezakladajú. Skutočnosť, že by konanie bolo postihnuté tzv. inou vadou, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O. s. p.

41. Pokiaľ dovolateľ namietal, že konajúce súdy nesprávne posúdili premĺčanie jeho nároku, týmto namieta nesprávne právne posúdenie zo strany súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu. Právnym posúdením je totiž činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

42. So zreteľom na vyššie uvedené preto dovolací súd dovolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

43. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 453 ods. 1 C. s. p. v spojení § 255 ods. 1 C. s. p.). Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti

rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.